
Cygarfabryka na Dolnych Młynach - zapraszamy na prelekcję dotyczącą historii Krakowa

Archiwum Narodowe w Krakowie oraz Konrad Myślik – Rzecznik Prasowy Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, serdecznie zapraszają do czytelnicy Oddziału III przy ul. Siennej 16, na kolejny cykl spotkań edukacyjnych, popularyzujących historię Krakowa poprzez materiały archiwalne z zasobu Archiwum Narodowego w Krakowie.

W najbliższy piątek 10 maja 2019 r. o godzinie 17.30 przybliżymy dzieje Cygarfabryki na Dolnych Młynach.

Okolo końca wojny francusko-pruskiej powstała w Krakowie fabryka - no z początku fabryczka raczej. Była skutkiem aktywności prezydenckiej Józefa Dietla, wielkiego człowieka i światłego uczonego, którego zasług dla Krakowa prawdopodobnie aż do dziś nie nauczyliśmy się doceniać.

W tym, jakbyśmy dziś powiedzieli, zakładzie przemysłowym zatrudnienie znajdowało ponad 1000 dziewcząt i kobiet z podkrakowskich (wtedy) wsi : Czarnej Wsi, Nowej Wsi Narodowej, Łobzowa, Półwsia Zwierzynieckiego i Zwierzyńca. Trafiły one i do polskiej - lżejszej nieco - poezji a to dzięki pióru Boya-Żeleńskiego opisującego perypetie pewnego gościa z Warszawy, co to tęsknił za niewiastą:

Nieco już nerwowo przebiega ulice,
Coś, gdzieś, kiedyś słyshał o cygar fabryce
Zatem w tamtę stronę szybko zwraca chód,
Patrzy: dobra nasza, jest towaru w bród.
Zajął pod latarnią dogodną pozycję,
Zwraca do dziewczęcia grzeczną propozycję,
Lecz nim jeszcze zdążył w rozmowę się wdać,
Tak ci go «zwołała», że psia jego mać!...

No cóż. Nie trafiłeś najlepiej , gościu z Warszawy, zwierzynieckie panny dawały sobie radę i lepszymi agarami od ciebie. Fabryka była rządowa, realizowała też państwowy monopol tytoniowy. W "szematyzmie krakowskim" drukowanym w Kalendarzu Czecha z r. 1899 występowała pomiędzy "C.k. Urzędem pocztowym i telegraficznym na dworcu kolei" a " C. i k. Komendą wojskową 1 korpusu". Do jej powstania przyczyniła się zasadna argumentacja, że oto rozrastająca się krakowska twierdza z jej dziesiątkami tysięcy żołnierzy musi mieć co palić.

Pracownicy przed bramą Państwowej Fabryki Cygar i Wyrobów Tytoniowych w Krakowie przy ulicy Dolnych Młynów, prawdopodob. wyk. Agencja Fotograficzna "Światowid", ok. 1926 r. Archiwum Narodowe w Krakowie, sygn. 29/670/1767

W trakcie kolejnych piątkowych spotkań w dniach 17, 24, 31 maja oraz 7 czerwca 2019 r. przybliżymy również zagadnienia:

- Początki Nowej Huty - miasta i kombinatu
- Drukarnia Anczyca na Nowym Świecie
- Teatrzyki i teatry oraz ich mniej znane przygody
- Leon Wyrwicz, czyli kto wynalazł Oleandry?

Wstęp wolny. Zapraszamy serdecznie!